

Rahandusministeerium
Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn

25. september 2023

FinanceEstonia seisukohad krüptovaraturu seaduse eelnõule

Täname võimaluse eest avaldada arvamust krüptovaraturu seaduse (edaspidi **KrüTS**) eelnõu kohta.

1. Seaduse reguleerimisala

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1114, 31. mai 2023, mis käsitleb krüptovaraturge ning millega muudetakse määrusi (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 1095/2010 ning direktiive 2013/36/EL ja (EL) 2019/1937 (edaspidi **MiCA**) siseriiklikul rakendamisel tuleb eelkõige silmas pidada MiCA eesmärki, milleks on võimaldada krüptovarateneuse osutajatel pakkuda oma teenuseid samade reeglite alusel ükskõik millises EL-i liikmesriigis.

KrüTS § 1 määratleb seaduse reguleerimisala, mille kohaselt reguleerib seadus krüptovaraturu osalise tegevust, lõpetamist, vastutust ja järelevalvet krüptovaraturu ja selle osalise üle niivõrd, kui niivõrd see täpsustab ja täiendab MiCA määrust. Arvestades, et MiCA näol on tegemist EL määrusega, mis on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides, siis määruse ühetaoline ja vahetu kohaldamine tähendab ka seda, et määrus ei vaja eraldi riigisisesele õigusele ülevõtmist. Määruse jõustumisel tuleb kehtetuks tunnistada kõik riigisisesele õigusnormid, mis takistavad määruse vahetut õigusmõju. Seega tuleb arvestada, et MiCA hakkab liikmesriigi territooriumil kehtima niisugusel kujul, nagu ta vastu võetakse, seejuures hakkab MiCA kohalduma Eesti seaduste, Vabariigi Valitsuse ja ministrite määruste kõrval ning olema nende suhtes ülimuslik.

Lähtudes määruse õiguslikust tähendusest, peaks seega KrüTS eesmärgiks olema eelkõige MiCA täpne ja nõuetekohane riigisisene rakendamine, mitte MiCA artiklite täiendamine ning seeläbi täiendavate nõuete ja kohustuste tekitamine krüptovaraturu osalistele.

Leiame, et KrüTS eesmärk peab olema reguleerida praegusest olukorrast (st mis on reguleeritud RahaPTS-s) üleminekut uuele korrale, mis on ette nähtud MiCA-ga. KrüTS eelnõu kohaselt kordab

see osaliselt MiCA-ga sätestatud nõudeid, kuid teisalt tekitab juurde uusi mõisteid. See võib raskendada KrüTS ja MiCA rakendamist.

Ettepanek

Muuta KrüTS reguleerimisala vastavalt eeltoodule. Lisaks teeme ettepaneku täiendavalt hinnata, kas KrüTS sätted tegelikult toetavad MiCA riigisisest rakendamist ühetaoliselt ja loovad EL-is ühtse reeglistiku krüptovaraturu osalistele.

2. Tegevuslubade kehtivus ning üleminekusätted

KrüTS kohaselt peavad kõik turuosalisel taotlema uued tegevusload. Leiame, et antud lähenemine ei ole põhjendatud, suurendab turuosaliste ning riigi kulusid. MiCA annab võimaluse kehtestada tegevusloa saamiseks lihtsustatud menetlus ja võimaldab ka üleminekuperioodi 1. juulini 2026. Leiame, et mõlemad võimalused on mõistlik kasutusele võtta ka Eestis.

Kehtestades tegevusluba omavatele ettevõtjate kohustuse läbida uuesti täies mahus loamenetlus ei ole proportsionaalne nõue ning võib osutada vastuolus olevaks teenusepakkujate õiguspärase ootusega. Teenusepakkujatel, kellele on RAB haldusmenetluse tulemusena väljastatud 2023. aastal tegevusloa, on õiguspärane ootus, et neile väljastatud tegevusloa ei muutu peale ühte või kahte aastat kehtetuks.

MiCA art 143 lõige 6 annab lihtsustatud menetluseks võimaluse, kui siseriiklikult on juba valdkonda reguleeriv regulatsioon olemas. Virtuaalvääringu teenuse loataotlejad läbisid alles hiljuti tegevusloa uuendamise menetluse. Eelnõu kohaselt kohustatakse ka tegevusloa uuendamise menetluse läbinud teenuseosutajaid uuesti läbima samasisulist haldusmenetlust. Seletuskirjas on märgitud, et pärast konsulteerimist huvirühmadega on eelnõus võetud lähenemine, et kuna tegevusloa andjad on erinevad asutused (kehtiva õiguse kohaselt on tegevusloa väljastaja Rahapesu Andmebüroo ning uue tegevusloa väljastaja on Finantsinspeksioon), siis lihtsustatud korras tegevusloa taotlemise korral ei ole võimalik tagada, et uuel pädeval asutusel ehk Finantsinspeksioonil on terviklik ülevaade kõikidest subjektiga seotud tegevusloa aluseks olevatest asjaoludest ja riskidest, mis võivad mõjutada tegevusloa andmise otsust. Seetõttu viib Finantsinspeksioon krüptovaraturu osalisega läbi täies mahus uue menetluse.

Meile teadaolevalt virtuaalvääringu teenuse pakkujatega sellist konsulteerimist ei ole toimunud. Seletuskirjas ei ole esitatud sisulisi põhjendusi, miks ei saa lihtsustatud korras tegevusloa väljastamisega tagada, et Finantsinspeksioonil oleks sektorist terviklik ülevaade. Virtuaalvääringu teenuse loataotlejad alles hiljuti läbisid tegevusloa uuendamise menetluse, mistõttu lihtsustatud menetlus kannaks sama eesmärgi (rõhutame, et eesmärgiks ei ole menetluse puudumine). MiCA järgi peaks Finantsinspeksioon veenduma enne lihtsustatud korras tegevusloa andmist, et MiCA

määruse V jaotise 2. ja 3. peatükis sätestatud nõuded on täidetud. Samas ei reguleeri MiCA lihtsustatud korras tegevusloa menetlemise korda. Seega on Finantsinspeksioonil võimalik koguda dokumente ja andmeid ulatuses, mis tagavad ülevaate tegevusloa aluseks olevatest asjaoludest ja riskidest.

Samuti leiame, et seadusandja peab kaaluma üleminekuperioodi pikendamist. Selline võimalus on ettenähtud MiCA-s ning annaks ettevõtetele ja riigiasutustele piisavalt aega uute nõuetega kohandamiseks, vähendades seeläbi potentsiaalseid äritegevuse häireid, halduskulusid ja vaidlusi. Tuleb samuti arvestada sellega, et pikema üleminekuperioodi kasutamine võimaldaks arvestada vahepeal tekkinud teiste riikide praktikaga, Euroopa Liidu asutuste juhiste ning kohtulahenditega.

Ettepanek

- a) Pikendada üleminekuperioodi kuni 1. juulini 2026.
- b) Rakendada RAB tegevusloaga virtuaalvääringu teenuse pakkujatele lihtsustatud menetlust.

3. Nõuded krüptovaraturu osalise juhtorganitele

MiCA-st ei tulene, et krüptovaraturu osalisel peab olema nõukogu ja/või rohkem kui üks juhatuse liige. Muudatus teeks Eesti ebaatraktiivseks uutele loataotlejatele. Eestis tegevusluba omavatel virtuaalvääringu teenuse pakkujatel oleks samuti keeruline vastavat nõuet täita. Kui teistes riikides piisab vaid ühest kõrgema juhtorgani liikmest, siis Eestis tuleks otsida osade teenuse pakkujate puhul vähemalt viis kvalifitseeritud spetsialisti.

KrÜTS seletuskirjas on märgitud, et kuna osaühingutel puudub nõukogu loomise kohustus, siis muutuvad osaühingu juhtimised nõrgemaks. Samas ei ole põhjendatud, mille poolest jääb osaühingu juhtimine nõrgemaks. Eelnõu osas ei ole tehtud mõjuhindangut, milles käsitletakse kulu ettevõtjale, kes peaks hakkama palkama juurde juhatuse ja nõukogu liikmeid.

Virtuaalvääringu teenuse tegevuslube on hetkel väljastatud 79-le ettevõttele. Valdav enamus tegutsevatest ettevõtjatest on nõukoguta osaühingud. Nende juhatuses ei pruugi olla kahte inimest. See tähendab, et võib tekkida vajadus leida 200-300 virtuaalvääringu valdkonna spetsialisti ning läbida nende sobivusmenetlus Finantsinspeksioonis. Eestist ei ole võimalik leida sellisel arvul uusi inimesi, kes saaksid neid ülesandeid täita. Tööjõupuudus omakorda võib viia selleni, et ettevõtted palkavad vormiliselt sobivaid inimesi, kes tegelikult ei ole valdkonnaga kursis ning täidavad nn „tankisti“ rolli. Teistes EL riikides, kus lähtutakse üksnes MiCA-s toodud miinimumnõuetest, vajavad virtuaalvääringu teenuse pakkujad oluliselt vähem juhtorganite liikmeid. Arvestades Eesti finantsvaldkonnas tegutsevate inimeste vähesust, siis ei ole selline nõue õigustatud krüptovaraturu osalise suhtes.

Finantsinspektsiooni sobivusmenetlus on pikk ja kallis menetlus nii ettevõtjatele kui ka riigile. Haldusmenetluste keerulisemaks muutmine ei ole kooskõlas riigi rahanduspoliitikaga. Kui teistes sektorites otsitakse kärpekohti, siis finantsvaldkonnas tõstetakse halduskoormust. Kogemus virtuaalvääringu teenuse tegevuslubadega näitab, et taotluste läbivaatamine võib kesta üle aasta ning eelnõuga pakutud muudatused pikendaksid menetluse tähtaegu veelgi.

Ettepanek

Kaaluda KrüTS § 6 lg-tes 2 ja 3 sätestatud nõuetest loobumist või muuta nõudeid Eesti finantsturu võimalusi arvestades.

4. Sisekontroll

KrüTS § 9 lg 1 kohaselt krüptovaraturu osaline peab rakendama piisavaid sisekontrolli meetmeid, mille eesmärk on tagada krüptovaraturu osalise tegevuse vastavus kehtivatele sise-eeskirjadele, õigusaktidele ja vastu võetud otsustele tema kõigil juhtimis- ja tegevustasanditel ning otsuste vastuvõtmine usaldusväärse ja nõuetekohase informatsiooni alusel. KrüTS § 9 lg 2 näeb ette, et krüptovaraturu osalise nõukogu määrab siseaudiitori.

KrüTS seletuskirjas on märgitud, et sisekontrolli nõue tuleneb MiCA art 62 lg 2 p-st i. MiCA inglisekeelne tekst näeb ette, et tegevusloa taotlemisel tuleb esitada: „*A description of the applicant crypto-asset service provider's internal control mechanisms, policies and procedures to identify, assess and manage risks, including money laundering and terrorist financing risks, and business continuity plan*”. Lähtudes MiCA inglisekeelsest tekstist, tuleb tegevusloa taotlemisel esitada kirjeldus sisekontrolli meetmete, põhimõtete ja protseduuride kirjelduse kohta, mida rakendatakse riskide, sh rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide kindlakstegemiseks, hindamiseks ja juhtimiseks. Seega MiCA art 62 lg 2 sisekontrolli meetmete all on eelkõige silmas peetud ettevõtte sise-eeskirju ja protseduure, mille abil tuvastatakse, hinnatakse ja juhitakse riske, sh rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamisest tulenevaid riske.

Varapõhise tokeni emitentidele kohaldub MiCA art 34 lg 12, mille kohaselt varapõhiste tokenite emitent tagab, et nimetatud süsteeme auditeeritakse korraliselt sõltumatute audiitorite poolt. Auditi tulemused edastatakse asjaomase emitendi juhtorganile ja tehakse kättesaadavaks pädevale asutusele. MiCA ei sätesta sellist kohustust krüptovarateenuse osutajatele. KrüTS seletuskirjas ei ole põhjendatud, miks peab Eestis kehtestama siseauditi kohustuse ka krüptovaraturu osalisele.

Ettepanek

Hinnata täiendavalt, kas siseauditi nõue krüptovaraturu osalisele on vajalik, ja kas KrüTS eelnõuga ettenähtud täiendavate kohustuste kehtestamine täidab MiCA ühetaolise kohaldamise eesmärgi.

5. Audiitorkontroll

KrüTS § 16 lg 1 kohaselt peab krüptovaraturu osalise raamatupidamise aruanne olema auditeeritud.

MiCA art 67 lg 3 sätestab, et lõike 1 punkti b kohaldamisel arvutab krüptovarateenuse osutaja oma eelmise aasta püsikulud, kasutades kohaldatavast raamatupidamistavast tulenevaid arvnäitajaid, arvates pärast kasumi jaotamist aktsionäride või osakuomanike vahel nende viimastes auditeeritud raamatupidamise aastaaruannetes, või kui auditeeritud aruandeid ei ole, siis riiklike järelevalveasutuste poolt kinnitatud raamatupidamise aastaaruannetes, kogukuludest maha kirjed. Antud artikli sõnastusest võib järeldada, et MiCA-st ei tulene krüptovarateenuse osutajatele välisauditi teostamise kohustust.

KrüTS seletuskirjas ei ole põhjendatud, miks on raamatupidamise aruannete auditeerimine vajalik. Seletuskirjas on märgitud, et auditeerimise nõuet kinnitab asjaolu, et krüptovaraturu osaliste omavahenditele on kehtestatud regulatiivsed nõuded. Krüptovaraturu osaliste omavahenditele on kehtestatud regulatiivsed nõuded, kuid see ei tähenda tingimata majandusaasta auditeerimise kohustust. Näiteks peab kehtiva regulatsiooni järgi audiitorettevõtja kontrollima virtuaalvääringu teenuse pakkuja poolt omavahendite kohta kehtestatud nõuete täitmist ning esitama sellekohase arvamuse virtuaalvääringu teenuse pakkujale ja RAB-ile. Seejuures võib olla tegemist eraldi töövõtuga, mitte audiitorkontrolli raames teostatava töövõtuga.

Arvestades, et seletuskirja eesmärk on põhjendada eelnõu seisukohti ning anda ülevaade seaduse vastuvõtmisega kaasnevatest mõjudest, siis ei ole KrüTS seletuskirjas käsitletud viimaste RahaPTS muudatuste valguses tõusetunud probleemi, kui palju on tegelikult vandeaudiitoreid, kes tegelikult suudavad ja soovivad vastavat töövõttu teostada. Tänapäevane olukord on selline, et enamusel vandeaudiitoritest puuduvad teadmised ning kogemus virtuaalvääringu teenuse pakkujate majandusaasta aruannete auditeerimiseks. Samas nõudlus vastava teenuse järele on oluliselt kasvamas.

Ettepanek

Hinnata täiendavalt, kas majandusaasta aruande auditeerimiskohustuse kehtestamine on kooskõlas MiCA eesmärgiga.

6. Varjatud seiramine

KrüTS § 24 lg 5 sätestab, et Finantsinspeksioon võib Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1114 6. jaotises sätestatud nõuete rikkumise ärahoidmise, avastamise ja vähendamise eesmärgil seirata krüptovara pakkumise või krüptovarateenuse osutamise raames tehtud või tehtavate tehingute tegemist, samuti muude toimingute tegemist seoses võimalike nõuete rikkumisega. Seiramine võib toimuda varjatult.

Leiame, et varjatud seiramine peaks jääma uurimisasutuste pädevusse, vajadusel vastava kohtuliku kontrolliga. Selline ühe sektori riivav kohtlemine ei ole põhiseadusega kooskõlas. Sellised sätted puuduvad teistest finantssektori õigusaktidest ning nende osas puudub põhjendatud vajadus. KrüTS ei läbiks selles osas põhiseadusega kooskõla kontrolli.

Ettepanek

Loobuda KrüTS § 24 lg-s 5 sätestatud nõudest.

7. Üldkoosolekute kontroll

KrüTS § 33 lg 1 kohaselt krüptovaraturu osalise juhatus peab üldkoosoleku, osanike koosoleku ja nõukogu koosoleku toimumisest teatama Finantsinspeksioonile vähemalt kaks nädalat ette. Erakorralise üldkoosoleku toimumisest peab võimaluse korral teatama vähemalt ühe nädala ette.

Sellist nõuet ei tulene MiCA-st ega ka praegu RahaPTS-is kehtivas regulatsioonist. Seletuskiri ei selgita, millest selline vajadus tuleneb. Antud säte tekitab täiendava halduskoormuse, teeb juhtorganite töö keeruliseks ning teatud juhul teeb võimatuks kiirete otsuste vastuvõtmise.

Ettepanek

Loobuda KrüTS § 33 lg-s 1 sätestatud nõudest.

8. Ettevõtlusvabadus ja finantssektorile ebatüüpilised piirangud

KrüTS § 33 lg 3 annab Finantsinspeksioonile õiguse saata koosolekule oma esindajad, kellel on õigus esitada seisukohti ja teha ettepanekuid ning nõuda nende kandmist koosoleku protokoll. Seletuskirjas on märgitud, et lõige 3 annab Finantsinspeksioonile õiguse ilma ette teatamiseta koosolekul osaleda. Selline ühe sektori riivav kohtlemine ei ole põhiseadusega kooskõlas. Sellised

sätteid puuduvad teistes finantssektori õigusaktides ning nende osas puudub põhjendatud vajadus. KrüTS ei läbiks selles osas põhiseadusega kooskõla kontrolli.

Ettepanek

Loobuda KrüTS § 33 lg-s 3 sätestatud nõudest.

9. Üldised ettepanekud

Hea õigusloome ja normitehnika eeskirja kohaselt tuleb üldjuhul määratleda ühest või mitmest sõnast koosneva termini tähendus. Seaduseelnõu keel peab olema selge, ühetähenduslik ja täpne.

KrüTS § 3 lg 1 p-s 2 nimetatud isikud on defineeritud KrüTS § 3 lg-tes 2, 3 ja 4 läbi MiCA (viidates vastavale MiCA normile). Ometigi ei ole sama tehtud KrüTS § 3 lg 1 p-s 1 nimetatud krüptovarateenuse osutajaga. Seletuskirjas on viidatud vastavale MiCA sättele (artikkel 3 lg 1 p 15), kuid jääb arusaamatuks, miks seda ei ole tehtud KrüTS eelnõus.

Lisaks jääb KrüTS §-s 3 selgusetuks, kas nimetatud termineid kasutatakse üksnes isikute suhtes, kes on saanud vastava tegevusloa Finantsinspeksioonilt või ka isikute suhtes, kes tegutsevad krüptovarateenuse osutajatena ilma vastavat luba omamata.

Näiteks MiCA art 3 lg 1 p-s 15 on krüptovarateenuse osutaja defineeritud kui „juriidiline isik või muu ettevõtja, kelle kutse- või äritegevus seisneb ühe või mitme krüptovarateenuse professionaalses osutamises kliendile ja kellel on lubatud osutada krüptovarateenuseid kooskõlas artikliga 59“. Artikkel 59 reguleerib tegevusluba. Seega on krüptovarateenuse osutaja MiCA tähenduses üksnes selline ettevõtja, kes on saanud vastava tegevusloa kooskõlas artikliga 59.

Samal ajal jääb selgusetuks, kes on KrüTS kohaldamisalast väljas, sest hetkel peab hakkama vaatama seletuskirja ja sellest tulenevalt veel MiCA määrust.

KrüTS § 5 lg-s 1 on küll viidatud, krüptovaraturul tegutsemiseks peab krüptovaraturu osalisel olema tegevusluba. Siiski, kuivõrd vastava loa omamine on määrav faktor nii KrüTS kui ka MiCA sätete rakendamisel, on mõistete defineerimine seaduses väga oluline. Seetõttu tuleks juba KrüTS § 3 juures välja tuua, et neid mõisteid kasutatakse üksnes isikute suhtes, kes on saanud vastava tegevusloa.

Mitmes normis on KrüTS ja MiCA vahel ebakõla. Need tulenevad sellest, et KrüTS osaliselt dubleerib MiCA-t.

KrüTS § 5 lg-s 10 on kirjaviga, „Fiantsinspeksioon“ asemel peab olema „Finantsinspeksioon“.

KrÜTS §-s 10 jääb selgusetuks, kas selleks, et kolmandas riigis osutada teenust, peab krüptovaraturu osaline olema taotlenud eelnevalt Finantsinspeksioonilt luba tegutsemiseks. Defineerimata on see, kas krüptovaraturu osaline on juba tegevusloa saanud isik või mitte, kuivõrd KrÜTS §-st 3 see selgelt välja ei tule. Lisaks süvendab segadust KrÜTS § 11 lg 1 p 7, mida võib tõlgendada selliselt, et justkui võib isikul olla kolmandas riigis tegutsemise luba, kuid ei pruugi olla Eestis tegevusluba.

KrÜTS § 10 lg 1 viitab lepinguriigile. Samas pole mõistet defineeritud. Eelnõu ettevalmistaja võis silmas pidada nii Euroopa Liidu, kui ka Euroopa Majandusühenduse liikmesriike? Seetõttu ei ole võimalikult ka selgelt määratleda, millised on need kolmandad riigid, kus peab KrÜTS § 10 lg 1 alusel taotlema tegevusluba.

KrÜTS § 10 lg-s 2 on kirjaviga, „tegusemise“ asemel peab olema „tegutsemise“.

KrÜTS § 10 lg-s 7 on kirjaviga, „paragarhvi“ asemel peab olema „paragrahvi“.

KrÜTS § 29 jj kasutab terminit „kontrollitav“, kuid seda pole defineeritud. Selguse mõttes tuleks termini „kontrollitav“ esmasel kasutamisel defineerida, mida või keda on mõeldud selle all.

Ettepanek

Parandada vead lähtudes hea õigusloome ja normitehnika eeskirjast. Loobuda sätete defineerimisest KrÜTS-s, kui MiCA nõue või norm ei vaja eraldi selgitamist.

10. Teiste seaduste muutmine

Eelnõuga kavatsetakse teha muudatused ka teistesse seadustesse, mh plaanitakse muudatusi investeerimisfondide seaduses (edaspidi **IFS**). Eelnõuga soovitakse sätestada tegevusloata väikefondi valitsejatele aktsia- või osakapitali nõue suuruses 25 000 eurot. Samasugune muudatus pakuti 2022. a jaanuaris koos investeerimisfondide seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõuga.

Toome Finance Estonia kommentaari antud eelnõule: „*Rahandusministeerium ei ole piisavalt põhjendanud nimetatud summas aktsia- või osakapitali nõude sätestamist. Märgime, et Finantsinspeksioon on teinud ettepaneku määrata nõue 15 000 euro suuruse aktsia- või osakapitali jaoks. 25 000 eurot on väga suur muutus olemasolevate fondivalitsejate jaoks ning piirab liigselt uute fondivalitsejate turule pääsemist, kehtestades sisuliselt väikefondi valitsejale nõude järgida aktsiaseltsidele kehtestatud kapitalinõudeid. Väikefondi valitseja võib tegeleda fondi valitsemisega väga väikeses mahus ning sellistele ettevõtetele sätestatud nõuded peaksid olema antud eesmärki silmas pidades proportsionaalsed*“.

KrÜTS eelnõu seletuskirjas on märgitud, et muudatuse eesmärgiks on ühelt poolt tõsta tegevusloata väikefondi valitsejate vastutuse ulatust ja tekitada fondivalitseja tegevuseks vajalik puhver ning teiselt

poolt kehtestada turule sisenemise barjäär, mis aitaks maandada nõ riulifirmade või lihtsalt edasimüügiks registreeritud kehade tekkimise riski. Seletuskirjas ei ole märgitud, kui suur on sellise probleemi tegelik ulatus.

Leiame, et eelnõu vähendab regulatiivse arbitraaži kasutamise võimalust. Eesti kaotaks kapitalinõude puudumisest tingitud regulatsiooni eelise.

Järelevalveasutuste eesmärgiks registreerimistaotluste menetlemisel on muu hulgas tuvastada taotlejate eesmärgid ning pärssida riulifirmade pääsemist turule. Kapitalinõuete suurendamine väikefondivalitsejatele ei taga seda eesmärki, kuid suurendab asutajate kulusid.

Samuti soovitakse eelnõuga kehtestada minimaalse investeeringu suurus registreeritud väikefondi valitseja valitsetavasse fondidesse. Seletuskirja kohaselt on nende muudatuste eesmärgiks muuta fondide osakute pakkumised mitteavalikeks ning vähendada jaeinvestorite arvu sellistes fondides. Sealjuures, ei ole selgitatud kui suur osakaal on jaeinvestoritel väikefondi valitsejate valitsetavates fondides. Pöörame tähelepanu sellele, et registreeritud fondivalitsejate fondide pakkumised ei tohi olla avalikud. Avaliku pakkumise mõiste on sealjuures defineeritud investeerimisfondide seaduses ja tuleneb Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2017/1129. Asjaolu, et fondide osakuid pakutakse avalikult, tuleneb pigem sellest, et järelevalve ei ole piisav ning rikkujaid ei karistata. Minimaalse investeeringu summa kehtestamine ei aita taotletud eesmärki saavutada.

Eelnõust ei ole põhjendatud, mis on vaja kehtestada 10 000 eurot investeeringu piirmääraks. Piirmäär kitsendab jaeinvestorite ligipääsu investeerimisvõimalustele, samas aga ei anna täiendavat kaitset neile, kes saavad investeerida rohkem kui 10 000 eurot. Praktikas võib kõrge piirmäär tuua kaasa olukorra, kus jaeinvestorid hakkavad kasutama reguleerimata investeerimisteenuseid. See omakorda suurendab järelevalveasutuste ning kohtute koormust.

Eelnõus muudetakse IFS § 453 lõiget 7, mille alusel Finantsinspeksioon võib jätta registreerimisavalduse rahuldamata kui taotleja tegeliku kasusaaja päritoluriigiga puudub Finantsinspeksioonil tõhus ja usaldusväärne võimalus koostöö tegemiseks, mis on vajalik investorite huvide kaitsmiseks. Kuivõrd Finantsinspeksioon ei teosta sisulist järelevalvet registreeringu alusel tegutsevate väikefondi valitsejate üle, siis on küsitav, kas selline õigus on vajalik ja õigustatud.

Ettepanek

Loobuda täiendavate nõuete kehtestamisest registreeritud väikefondivalitsejatele või esitada täiendavad põhjendused pakutud piirangute kehtestamiseks.

Lugupidamisega

/allkirjad digitaalselt/

Kaido Saar

FinanceEstonia juhatuse esimees

Anu Mürsepp

FinanceEstonia tegevjuht

Katri Tomson

FinanceEstonia juhatuse liige